

Sydnärkes utbildningsförbund

sydnarkes.utbildningsforbund@sydnarkeutbildningar.com

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola

---

efter tillsyn i Alléskolan 3
belägen i Hallsbergs kommun

Uppföljning av tillsyn i Alléskolan 3

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Sydnärkes utbildningsförbund under hösten 2017. Skolinspektionen fattade den 26 januari 2018 beslut efter tillsyn för Alléskolan 3. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som inkom den 19 juni 2018 och en kompletterande redovisning som inkom den 17 januari 2019.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sydnärkes utbildningsförbund att senast den 20 augusti 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sydnärkes utbildningsförbund inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att elever i behov av särskilt stöd ges ett sådant stöd och på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att de brister som konstaterades i beslut den 26 januari 2018 gällande skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd kvarstår. Huvudmannen bedöms inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna. I Skolinspektionens beslut den 26 januari 2018 konstaterades att det fanns elever i behov av särskilt stöd som saknar åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisningar framgår främst vilka åtgärder som skolenheten avser att göra. Exempelvis framgår att elevhälsan årligen kommer att ha utbildningsinsatser för pedagoger avseende arbetet med särskilt stöd. Vidare redovisas att kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare är inplanerade samt att rektorn kommer att följa upp arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd med start höstterminen 2018. I inkommen redovisning från januari 2019 framkommer det inte att huvudmannen har säkerställt att de tidigare beskrivna kompetensinsatser som skulle genomföras hösten 2018 har genomförts och följts upp.

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Om en elev ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 24) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när till exempel lärare och övrig skolpersonal

uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer dessa rutiner. Vidare framgår (s. 36) att det är rektorn som ansvarar för att det finns fungerande rutiner på skolenheten för att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogram. I Skolverkets allmänna råd (s. 37) poängteras vikten av att de åtgärder som skolan utarbetar och dokumenterar är kopplade till både elevens behov av särskilt stöd samt till kunskapsmålen i läroplanen eller till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Åtgärderna behöver vidare vara konkreta och utvärderingsbara. I de fall som en utvärdering visar att åtgärderna i ett program behöver förändras, utarbetas ett nytt åtgärdsprogram (s. 45). Det gäller även om utvärderingen visar att de tidigare beslutade åtgärderna skulle behöva fortgå en längre tid.

Skolinspektionen beslutade den 26 januari 2018 att förelägga Sydnärkes utbildningsförbund att vidta åtgärder för att utveckla arbetet kring särskilt stöd. Enligt beslutet var inte alla lärare insatta i skolenhetens rutiner beträffande arbetet med särskilt stöd. Det förekom också att elevers eventuella behov av särskilt stöd inte utreddes och att elever fick stöd i form av extra anpassningar under allt för lång tid. Vidare fanns elever på skolenheten som saknade åtgärdsprogram trots att de inte kunde genomföra sin arbetsplatsförlagda utbildning. Enligt beslutet fanns också brister i skolans arbete med utarbetande av åtgärdsprogram då det förekom att utvärderingsbara mål liksom datum för utvärdering saknades i åtgärdsprogrammen.

Av huvudmannens skriftliga redogörelse den 19 juni 2018 framgår att specialpedagogen på Alléskolan 3 har påbörjat arbetet med att utveckla pedagogernas kompetens avseende dokumentation av extra anpassningar och rutiner för särskilt stöd. Vidare framgår att i samband med planeringsdagar i juni kommer elevhälsan under ledning av rektorn att ha en genomgång med pedagoger av rutiner och handlingsplan för stöd och för åtgärdsprogram. Vidare framgår att rektorn med start höstterminen 2018 kommer att följa upp arbetet med anpassningar och stöd i samband med arbetsplatsträffar och vid utvecklingssamtal. Till huvudmannens redogörelse har även Alléskolan 3:s rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd bifogats.

Av huvudmannens kompletterande skriftliga redogörelse den 17 januari 2019 framgår att elevhälsan under ledning av rektorn årligen kommer att ha genomgång med pedagoger av rutiner och handlingsplan för stöd och för åtgärdsprogram. Vidare framgår att kompetensutveckling för personal avseende bland annat extra anpassningar och särskilt stöd är inplanerad för höstterminen 2018. Vidare framgår att rektorn kommer från och med höstterminen 2018 att följa upp arbetet med extra anpassningar och särskilt

stöd. Till huvudmannens redogörelse har även följande dokument bifogats: ett åtgärdsprogram samt ett beslut avseende en elevs studieplanering och extra anpassningar.

Motivering till val av verktyg

Då verksamheten inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att på nytt förelägga Sydnärkes utbildningsförbund att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sydnärkes utbildningsförbund inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att följa upp och analysera elevernas upplevelse av studiero.
- Rektorn ska se till att analysera uppföljningen av elevernas kunskapsresultat.
- Rektorn ska utifrån analysen av elevernas studiero och kunskapsresultat besluta om och planera för genomförande av utvecklingsåtgärder.
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare och övrigt personal. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att de brister som konstaterades i beslut den 26 januari 2018 gällande styrning och utveckling av Alléskolan 3 delvis kvarstår. Av huvudmannens redovisning framgår att det vid enheten har gjorts en kartläggning och analys av elevernas trygghet. Analysen har legat till grund för beslut om utvecklingsåtgärder. Dock framgår inte av huvudmannens redovisning om elevers studiero har följts upp och analyserats samt vilka eventuella utvecklingsåtgärder som vidtagits. Huvudmannens redovisning visar vidare att elevers kunskapsresultat till viss del har följts upp och dokumenterats. Dock framgår inte av redovisningen om en analys har gjorts av elevers kunskapsresultat samt vilka utvecklingsåtgärder som beslutats att genomföras.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på enhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska arbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av bland annat lärare och annan personal.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 304) framgår att arbetet med att utveckla verksamheten där en analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetssystem med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten. Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 20, 25-26) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att det ständiga arbetet med att utveckla verksamhetens kvalitet är en cyklisk process som innehåller olika faser. Utgångspunkten för kvalitetsarbetet är att de nationella målen uppfylls, vilket måste genomsyra alla faser. För att kunna följa upp om det har skett en utveckling behöver de olika faserna i kvalitetsarbetet dokumenteras. Rektorn bör se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utbildningsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten. Vidare framgår att rektorn bör sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur

förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen.

Skolinspektionen beslutade den 26 januari 2018 att förelägga Sydnärkes utbildningsförbund att senast den 18 juni 2018 vidta åtgärder för att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs i alla delar och att arbetet dokumenteras. Med detta avses att rektorn ska se till att verksamhetens förutsättningar, genomförande och resultat följs upp och analyseras. Rektorn ska sedan utifrån analysen planera för och genomföra utvecklingsåtgärder. Arbetet ska ske under medverkan av lärare och övrig personal. Arbetet ska också dokumenteras.

Uppföljning av elevers kunskapsresultat

Av huvudmannens skriftliga redogörelse den 19 juni 2018 framgår att från och med september 2018 kommer uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat att göras. Under oktober månad sker sedan planering av de insatser som krävs utifrån analysen. Arbetet kommer att utvärderas i slutet av varje termin. Till huvudmannens redogörelse har även Alléskolan 3:s plan för hur det tänkta kvalitetsarbetet ska gå till bifogats samt en mall för kvalitetsarbetet. Uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat samt vilka åtgärder huvudmannen vidtagit saknas i huvudmannens redogörelse.

Av huvudmannens kompletterande skriftliga redogörelse den 17 januari 2019 framgår att under planeringsdagen i juni 2018 fick samtlig personal på Alléskolan 3 en presentation av rektorn utifrån resultatuppföljningen med inriktning kunskap och betyg. Huvudmannen hänvisar till två bilagor som presenterades för personalen. Skolinspektionen har också fått ta del av dessa. Bilagorna består av stapeldiagram där elevresultat redovisas i olika ämnen. Av redovisningen framgår om eleven blivit godkänd i ämnet eller ej godkänd. Betygsresultat framgår ej. Av redovisningen framgår inte heller om den avser alla Alléskolan 3:s klasser. I bilagorna redovisas ingen analys eller beslutade eller genomförda utvecklingsåtgärder baserade på redovisade kunskapsresultat.

Uppföljning av elevers trygghet och studiero

Av huvudmannens skriftliga redogörelse den 17 januari 2019 framgår att under planeringsdagen i juni 2018 fick samtlig personal på Alléskolan 3 en genomgång av resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Elevhälsan presenterade då en powerpoint "För trygghet, lärande och närvaro" vilken också delgetts Skolinspektionen. Vidare har elevhälsan tillsammans med rektorn tagit fram ett arbetsunderlag för planerade insatser för höstterminen 2018, även detta material har delgetts Skolinspektionen. Av arbetsmaterialet

framgår en kartläggning av andelen elever med stor frånvaro, andel elever som blivit utsatta för trakasserier och kränkningar samt elevernas trivsel. I materialet redovisas också vilka utvecklingsåtgärder som skolenheten avser att göra. Av materialet framgår inte något resultat av vilka effekter som de planerade trygghetsinsatserna för höstterminen 2018 gett. En beskrivning av hur och om Alléskolan har följt upp, analyserat och vidtagit utvecklingsåtgärder för att tillförsäkra alla elever studiero saknas i inskickade handlingar.

Motivering till val av verktyg

Då verksamheten inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att på nytt förelägga Sydnärkes utbildningsförbund att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

X Allan Westerdahl

Signerat av: Allan Westerdahl
Enhetschef

X Tobias Thorén

Utredare

Signerat av: Tobias Thoren